

Revurdering af Miljøgodkendelse Svinebruget Højrupvej 37, Hirtshals

Husdyrgodkendelsesloven § 39, jf. § 43 a

Dato for afgørelse: 15 - august - 2017

Journalnummer: 09.17.18-K08-22-16

Indholdsfortegnelse

1	Revurderingens omfang	3
1.1.	Resumé.....	3
1.2.	Sagens forløb, herunder offentlighed.....	4
1.3.	Klagevejledning m.v.	4
1.4.	Næste revurdering	5
1.5.	Baggrunden for revurderingen.....	5
1.6.	Revurderingens indhold og vurderinger	6
1.7.	Ophør.....	7
2	Redegørelser og vurderinger vedr. BAT	8
2.1.	BAT-niveauet og BAT for staldindretningen.....	8
2.2.	BAT for fodringen.....	9
2.3.	BAT for opbevaring og håndtering af husdyrgødningen	10
2.4.	BAT for udbringning/anvendelse af husdyrgødning.....	11
2.5.	BAT for forbrug af energi og vand	11
2.6.	BAT vedr. management	12
3	Bedriftens påvirkninger af natur	14
3.1.	Ammoniakfordampning og naturområder	14
4	Vurderinger vedrørende Lugt	15
5	Øvrige krav og vilkår	16
6	Bilag	17

1 Revurderingens omfang

1.1. Resumé

Husdyrbruget på Højrupvej 37, 9850 Hirtshals, der er ejet af Per Eltved, har en miljøgodkendelse, der er fra 17. december 2008 og efterfølgende tillæg der er fra 11. februar 2009, og som begge er meddelt efter § 12 i husdyrgodkendelsesloven¹.

En miljøgodkendelse skal revurderes første gang efter 8 år. Kommunen skal først og fremmest vurdere, om virksomheden er tidssvarende i forhold til de teknikker og teknologi, der kan give den mindste belastning af natur og miljø. Revurderingen omfatter alt i alt:

- Anvendelsen af den bedste, tilgængelige teknologi (BAT)
- Bedriftens totale belastning med ammoniak af værdifuld natur i nærområdet

Kommunen har vurderet:

- at der ikke er grundlag for at påbyde anvendelse af bedre teknologi end den, der er i dag anvendes på bedriften.
- at totalbelastningen af nærmeste Natura 2000-område (kategori 1-natur) og nærliggende særligt værdifuld natur (kategori 2-natur) ikke overstiger de gældende grænseværdier ²
- at der ikke er baggrund for at stille krav vedrørende lugt fra anlægget.
- risikoen for forurening af jord eller vandmiljø, og som følge deraf påbudt nye vilkår

Følgende er en kortfattet gengivelse af de nye **vilkår**:

- Ophør (*vilkår 1.7.1.*)
- Fodring (*vilkår 2.2.1 og 2.2.2*)
- Håndtering af gylle (*vilkår 2.3.1.*)
- Dybstrøelse (*vilkår 2.4.1.*)
- Opbevaring af olie og kemikalier (*vilkår 2.6.1*)
- Beredskabsplan (*vilkår 2.6.2*)

Nogle af de nævnte vilkår kræver registreringer på bedriften og dokumentation. En samlet oversigt over krav til egne registreringer og dokumentation er gengivet her

- Til dokumentation for, at vilkår vedr. besætningens produktionsniveauer og vilkår vedr. fodring er overholdt, skal gødningsregnskabet kunne forevises.

¹ Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug – i resten af teksten blot kaldet "husdyrgodkendelsesloven" samt Lov om miljøbeskyttelse jf. lovbekendtgørelse nr. 1757 af 22. december 2006.

² Bekendtgørelse nr. 916 af 23-06-2017 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug

- Når kommunen på tilsyn forlanger det, skal eventuelle afvigende værdier i gødningsregnskabet i forhold til standardværdier kunne dokumenteres ved f.eks. effektivitets-/produktionskontrol, og afregninger fra slagteri eller lignende.
- Når kommunen på tilsyn forlanger det, skal en opdateret beredskabsplan kunne fremvises.
- Den ovennævnte dokumentation skal have en sådan form, at den tydeligt kan vise, at vilkårene i godkendelsen er overholdt – uanset driftsmæssig sammenhæng med andre produktionsanlæg.

Den nævnte dokumentation skal opbevares i mindst 5 år. Kommunen skal ved tilsyn og kontrol have adgang til al den nævnte dokumentation.

I Bilag 1 ses en samlet oversigt over de eksisterende og nye vilkår, som kommune vil have fokus på i sit miljøtilsyn fremover.

Det skal understreges, at regler i gældende love, bekendtgørelser og kommunale regulativer altid skal overholdes. Også hvis disse er eller senere bliver skrappe end vilkårene i godkendelsen eller de nye, påbudte vilkår.

1.2. Sagens forløb, herunder offentlighed

Hjørring Kommune sendte et oplæg om revurdering til ejeren den 14. oktober 2016, som den 3. januar 2017 indsendte de ønskede oplysninger til kommunen. Kommunen annoncerede indledningen af revurderingen på hjemmesiden den 11. januar 2017, med en frist for bemærkninger den 1. februar 2017. Der indkom ingen bemærkninger i denne første høringsfase

Udkastet til kommunens afgørelse – resultatet af revurderingen – blev den 24. juli 2017 sendt til en række interessenter og til ejer. Ejer blev samtidig varslet om påbuddet af de nye og de ændrede vilkår. Høringsfristen for offentligheden og for ejer var i begge tilfælde den 14. august 2017.

Der indkom ingen bemærkninger til udkastet.

Den endelige revurdering inklusive påbud om de nye og ændrede vilkår, blev meddelt ejer den 15. august 2017. Samme dag blev den endelige revurdering offentliggjort på kommunens hjemmeside og udsendt til en række interessenter der havde anmodet herom.

1.3. Klagevejledning m.v.

Ansøger selv kan klage³ over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Det samme kan enhver, der har væsentlig, individuel interesse i sagen, samt en række foreninger og organisationer m.v. Klagen skal være modtaget senest den 12. september 2017 kl 23.59.

Klagen skal indsendes digitalt til Hjørring kommune via Miljø- og Fødevareklagenævnets klageportal. Klageportalen findes på www.borger.dk og www.virk.dk. Nævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen. Miljø- og

³ Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug kap. 7., med efterfølgende ændringer.

Fødevareklagenævnet opkræver et gebyr for at klage. Gebyrets størrelse kan ses på <http://nmkn.dk/>.

En klage over påbud af nye eller skærpede vilkår har opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet, når de behandler en eventuel klage.⁴

Kommunens afgørelse kan også indbringes for domstolen. En retssag skal være anlagt inden seks måneder fra den dag, afgørelsen er offentliggjort.

Der er til enhver tid mulighed for aktindsigt i sagen jf. forvaltningsloven, offentlighedsloven og lov om aktindsigt i miljøoplysninger.

1.4. Næste revurdering

Næste regelmæssige revurdering af denne miljøgodkendelse skal ifølge loven finde sted efter senest 10 år. Revurdering af ejendommens tillæg fra 2009 foretages samtidig med denne revurdering, da tillægget fra 2009, kun var en tilretning af en fejl i den oprindelige miljøgodkendelse fra 2008.

Dit husdyrbrug er et såkaldt IE-husdyrbrug, dvs. at det er omfattet af EU-direktivet om industrielle emissioner. Det betyder, at hvis EU-kommissionen vedtager nye BREF-dokumenter (BAT-reference-dokumenter) for bedriftstypen, skal kommunen straks iværksætte en ny revurdering.

Nye krav, der følger af et nyt BREF-dokument, skal nemlig være opfyldt inden fire år fra den dag, hvor dokumentet er vedtaget i Kommissionen.

Den 21. februar 2017 blev der offentliggjort BAT-konklusioner for intensivt opdræt af fjerkræ og svin. Din virksomhed skal derfor efterleve de nye BAT-vilkår senest om fire år.

Da Miljøstyrelsen endnu ikke har færdigudarbejdet det reviderede BREF-dokument til BAT-konklusionerne, kan konklusionerne herfra ikke indarbejdes i nærværende revurdering. Når BREF-dokumentet er færdigt, vil Hjørring Kommune vurdere hvorvidt din miljøgodkendelse skal revurderes på baggrund af de nye BAT-konklusioner.

1.5. Baggrunden for revurderingen

Husdyrbruget på Højrupvej 37, 9850 Hirtshals, der er ejet af Per Eltved, har en miljøgodkendelse, der er fra 17. december 2008 og efterfølgende tillæg der er fra 11. februar 2009, og som begge er meddelt efter § 12 i husdyrgodkendelsesloven⁵.

---

⁴ Jf. § 80 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1572 af 20. december 2006.

⁵ Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug – i resten af teksten blot kaldet "husdyrgodkendelsesloven" samt Lov om miljøbeskyttelse jf. lovbekendtgørelse nr. 1757 af 22. december 2006.

En miljøgodkendelse skal revurderes første gang efter 8 år. Kommunen skal først og fremmest vurdere, om virksomheden er tidssvarende i forhold til de teknikker og teknologi, der kan give den mindste belastning af natur og miljø (BAT = Bedste, tilgængelige teknologi).

Ejer skal redegøre for BAT på 5 områder, som kommunen derefter vurderer, nemlig:

- Staldindretning
- Fodring
- Opbevaring og behandling af husdyrgødning
- Forbrug af vand og energi
- Management, dvs. hvordan bedriften ledes og styres i forhold til miljø og natur

Vurderingen kan føre til, at der stilles nye krav til bedriften (vha. vilkår).

Derudover skal kommunen vurdere:

- Bedriftens totale belastning med ammoniak af værdifuld natur i nærområdet
- Om der er baggrund for at stille krav om en mindre emission af lugt fra anlægget

1.6. Revurderingens indhold og vurderinger

I de følgende afsnit gives en detaljeret beskrivelse af kommunens vurderinger og af de eventuelle nye eller ændrede vilkår, kommunen påbyder som følge deraf. BAT-vurderingerne er ikke opdelt i de 5 BAT-områder nævnt ovenfor, men alle områderne er dækket ind i kapitel 2.

Hjørring Kommune har stillet vilkår til revurderingen. Vilkårene vil være beskrevet detaljeret i begyndelsen af det kapitel eller det afsnit, de vedrører. De vilkår der ikke skal være opfyldt med det samme, har en tidsfrist til opfyldelse, som er angivet i forbindelse med det enkelte vilkår. Vilkår der er af mere administrativ karakter, som fx vilkår om ophør, træder i kræft med det samme, da en tidsfrist på sådanne vilkår ikke er relevant.

Ofte vil ejer skulle dokumentere overfor kommunen, at et vilkår er opfyldt. Eventuelle krav til dokumentation er samlet i afsnit 1.1. sammen med oversigten over alle nye og ændrede vilkår.

1.7. Ophør

Vilkår:

1.7.1. Ved ophør af produktionen skal gyllesystemet tømmes for gylle og staldene rengøres. Gylle og fast gødning bringes ud i henhold til aktuelle regler om udspredding. Eventuelle rester af olie og/eller kemikalier bortskaffes i henhold til gældende regulativer herfor.

Hvis husdyrproduktionen ophører, skal ejeren kontakte kommunen, så der kan aftales en forsvarlig nedlukningsplan.

2 Redegørelser og vurderinger vedr. BAT

2.1. BAT-niveauet og BAT for staldindretningen

Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretning m.v. skal være i overensstemmelse med oversigten nedenfor:

Dyrehold og staldtype	Vægt/aldersgrænser	Antal Årsdyr	DE	Antal stipladser
Årssøer, farestald, Kassestier, delvis spaltegulv.	-	775	52,57	175
Årssøer, løbe- og drægtighedsstald, Løsgående, dybstrøelse + spaltegulv.	-	775	122,66	600
Slagtesvin, Delvis spaltegulv, 25 – 49 % fast gulv.	31 – 110 kg.	800	21,73	170
Smågrise, Toklimastald, delvis spaltegulv.	7,2 - 31 kg.	19.000	87,67	2800
Dyreenheder i alt			284,64	

Husdyrtyper, antal dyr, staldsystem samt gødningssystem – har stor indflydelse på, hvor stor fordampningen af ammoniak fra anlægget bliver.

I oversigten ovenfor ses, hvilke husdyrtyper, bedriften er godkendt til. Antallet af dyr og staldsystemer fremgår ligeledes. Antallet af årsdyr holder sig inden for den eksisterende miljøgodkendelses rammer. Pga. af ændrede omregningsfaktorer for dyreenheder (DE) gennem årene, svarer godkendelsens 311,7 DE til 284, 64 DE i dag.

Kommunens vurdering af BAT vedr. staldindretningen

Det skal bemærkes, at alle eksisterende staldafsnit indgår i vurderingen og dermed i de nedenstående beregninger.

SVIN Som udgangspunkt finder kommunen, at BAT-niveau for ammoniakfordampning skal svare til en beregning foretaget ud fra Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT).

Miljøstyrelsens ansøgningssystem har beregnet, at der er en emission fra produktionen på 3.230,48 kg N/år. De tiltag, der er fastlagt via i vilkårene har en reducerende effekt på fordampning af kvælstof fra anlægget. Miljøstyrelsens ansøgningssystem har beregnet, at der – med de nævnte tiltag - vil være en emission fra produktionen på 3.333,04kg N/år.

Ammoniakemissionen fra det ansøgte projekt overskrider dermed som udgangspunkt den vejledende emissionsgrænseværdi med 102,56 kg N/år. Kommunen vurderer dog, at overskridelsen må betragtes som ubetydelig, og der er derfor ikke grundlag for at fastslå, at

husdyrbruget skal begrænse ammoniakemissionen yderligere ved anvendelse af BAT (jf. Natur og Miljøklagenævnsafgørelse NMK-132-00295).

2.2. BAT for fodringen

Vilkår:

2.2.1. N ab dyr må højst være:

23,95 kg N for søer

0,46 kg N for smågrise

2,83 kg N for slagtesvin

Opfyldes ved næste foderleverance, og senest ½ år efter revurderingsdato.

2.2.2. Foderblandinger til slagtesvin skal være tilsat fytase i henhold til normer for næringsstoffer, og der skal anvendes optimerede foderblandinger indenfor hver dyregruppe (fasefodring) for at opnå bedste foderudnyttelse. Opfyldes ved næste foderleverance, og senest ½ år efter revurderingsdato.

Det maksimale N ab dyr for søer er beregnet efter følgende formel: $(FE \text{ pr årsso} \times g \text{ råprotein pr FE})/6250 - 1,98 - (\text{antal fravænnede grise pr årsso} \times \text{fravænningsvægt} \times 0,0257 \text{ kg N pr kg tilvækst})$, hvor FE pr. årsso er 1510 FE, g råprotein pr FE er 130,30 g, antal fravænnede grise pr. årsso er 30 og fravænningsvægt er 7,2 kg.

Det maksimale N ab dyr for smågrise er beregnet efter følgende formel: $((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times FE_{\text{sv}} \text{ pr. kg tilvækst} \times g \text{ råprotein pr } FE_{\text{sv}}/6250) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0304 \text{ kg N pr kg tilvækst})$, hvor afgangsvægt er 31 kg, indgangsvægt er 7,2 kg, FE pr. kg tilvækst er 1,9 FE og gram råprotein pr. FE er 163,4 g.

Det maksimale N ab dyr for slagtesvin er beregnet efter følgende formel: $((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times FE_{\text{sv}} \text{ pr. kg tilvækst} \times g \text{ råprotein pr } FE_{\text{sv}}/6250) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0296 \text{ kg N pr kg tilvækst})$, hvor afgangsvægt er 110 kg, indgangsvægt er 31 kg, FE pr. kg tilvækst er 2,84 og gram råprotein pr. FE er 144 g.

De angivne vilkår om maksimalt N ab dyr betyder, at ejer kan justere på disse parametre, når blot N ab dyr ikke overstiger det maksimalt tilladte. Dette giver ejer vis fleksibilitet og sikrer samtidig, at den samlede fordampning af ammoniak fra staldene, ikke overstiger det niveau, der er grundlaget for denne godkendelse.

Dokumentation for beregningen af N ab dyr pr dyr følger reglerne for type 2 korrektion i gødningsregnskabet.

Der anvendes tidssvarende foderplanlægning og udfodringsteknikker, der er med til at begrænse spild og tab af næringsstoffer til miljøet. Kommunen vurderer, at der med de nuværende og planlagte tiltag til opbevaring og håndtering af foder ikke sker en væsentlig påvirkning af omgivelserne.

Med henblik på at reducere dyrenes N-udskillelse er det ifølge BREF-dokumentet (2003) BAT, at tilpasse foderet til dyrenes behov i de forskellige produktionsfaser (fasefodring), at optimere foderet på baggrund af fordøjelige/disponible næringsstoffer samt at tilsætte foderet aminosyrer. Derudover nævnes det, at visse fodertilsetninger, herunder enzymer, kan forøge

fodereffektiviteten. Tilsvarende er det BAT, at anvende fasefodring med højtfordøjelige uorganiske foderfosfater og/eller fytase – for at få reduceret fjerkræs og slagtesvins fosforudskillelse.

Vilkårene vedrørende proteinindholdet og fytasetilsætning og fasefodring fastholder forudsætningerne for denne BAT-vurdering vedrørende fodring.

Kommunens vurdering af BAT vedr. fodringen

Sammenholdes ejers valg af fodringsteknikker med BREF-dokumentet, vurderer kommunen, at det bedriften lever op til kravene til BAT vedr. fodring.

2.3. BAT for opbevaring og håndtering af husdyrgødningen

Vilkår:

2.3.1. Der skal anvendes gyllevogne med påmonteret pumpe og returløb, således at spild af flydende husdyrgødning undgås. Alternativt kan der ved hver gylletank, hvor der sker påfyldning af gyllevogn, anlægges en læsseplads, således at spild kan opsamles. Pladsen skal etableres i henhold til Landbrugets Byggeblad for "læsseplads for gyllevogne", nr. 103.11-2. Afløbet/pumpebrønden skal dimensioneres således, at også et større spild kan opsamles. Pladsen skal være etableret senest et ½ år efter revurderingsdato.

Der er stillet vilkår vedr. pumpning af gylle for at undgå spild og dermed risiko for forurening af jord, overfladevand og grundvand.

Kommunen vurderer, at vilkårene om ikke-faste pumpeanlæg samt beredskabsplan vil være afgørende for at forebygge en utilsigtet forurening af det nærliggende vandløb.

Alle tanke opfylder Husdyrgødningsbekendtgørelsens skærpede krav (pr. 15.08.2008) til pumper etc. Der udføres 10 års-beholderkontrol af godkendt firma. Tankene tømmes normalt 1 gang årligt med henblik på inspektion.

Jf. BREF er det BAT at opbevare gylle i en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Beholderens bund og vægge skal være tætte og korrosionsbeskyttede. Beholderens skal tømmes jævnligt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse – normalt 1 gang årligt. Der omrøres kun i gyllen umiddelbart før tømning af beholderen. Det er endvidere BAT at overdække beholderen med fast låg eller med et naturligt flydelag eller et flydelag, der etableres med snittet halm eller tilsvarende.

Ligeledes ifølge BREF kan det være BAT at foretage en behandling af husdyrgødning på bedriften under visse betingelser. Disse betingelser vedrører landbrugsareal til rådighed, overskud af eller efterspørgsel på lokale næringsstoffer, teknisk assistance, marketingsmuligheder for grøn energi samt lokale regler. Er der f.eks. et overskud af næringsstoffer i området, men tilstrækkelig areal til at udbringe husdyrgødningen, kan det være BAT at foretage separation af husdyrgødningen.

Kommunens vurdering af BAT vedr. opbevaring og håndtering af husdyrgødning

Sammenholdes ejers foranstaltninger vedr. opbevaring og håndtering af husdyrgødning med BREF-dokumentet, vurderer kommunen, at det ansøgte projekt lever op til kravene til BAT på området.

2.4. BAT for udbringning/anvendelse af husdyrgødning

Vilkår:

2. 4. 1. Andelen af dybstrøelsen der køres direkte ud og pløjes ned, skal være 100 %.

Al gylle udbringes efter reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen og i henhold til Plantedirektoratets normer for tilførsel af næringsstoffer til afgrøderne. Gyllen udbringes med slæbeslanger samt ved nedfældning. Der udarbejdes mark- og gødningsplan, og der tages analyser af gyllen. Der udbringes ikke husdyrgødning på vandmættede, snedækkede, frosne eller oversvømmede arealer.

Jf. BREF er det med henblik på at reducere tabet af næringsstoffer til omgivelserne BAT at afbalancere tilførslen af gødning med afgrødens behov for næringsstoffer. Det er endvidere BAT at reducere risikoen for forurening af omgivelserne ved ikke at tilføre gødning til vandmættede, oversvømmede, frosne eller snedækkede arealer. Endvidere at undlade at tilføre gødning til arealer der skrånere, støder direkte op til vandløb samt at udbringe gødning så tæt som muligt på tidspunktet for afgrødens optagelse af næringsstoffer. Det er endvidere BAT at tilrettelægge udbringningen af husdyrgødningen således at risikoen for lugtgener for omgivelserne minimeres.

Kommunens vurdering af BAT i forhold til udbringning af husdyrgødning

Miljøstyrelsen skriver i "Vejledning om emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)" om ammoniakfordampning fra udbringning af husdyrgødning. De teknikker, der i marken kan reducere ammoniakfordampningen ved udbringning, er rettet mod at begrænse det tidsrum, i hvilket den mineralske del af kvælstofindholdet i gyllen er i kontakt med luften, eller sikrer, at den mineralske del forbliver på opløst form. Konkret omfatter det teknikker, der sørger for, at gyllen hurtigt kommer ned på eller i jorden, eller som giver gyllen en lavere pH-værdi (svovlsyrebehandling).

Hjørring Kommune er enig med Miljøstyrelsen, der i vejledningen konkluderer, at gældende lovregulering, herunder allerede gennemførte ændringer af husdyrgødningsbekendtgørelsen, vedrørende udbringning af husdyrgødning er BAT for så vidt angår ammoniakfordampningen i marken.

Kommunen finder derfor, at det ansøgte lever op til kravene til BAT vedr. udbringning af husdyrgødning.

2.5. BAT for forbrug af energi og vand

Der findes ikke BAT-standardvilkår vedrørende forbrug af energi og vand i BREF (2003) eller i Miljøstyrelsens retningslinjer. Der forefindes ikke normtal for forbrug af energi og vand i

forskellige bedriftstyper, idet forbruget vil afhænge af de driftsmæssige forhold på den enkelte ejendom, hvorfor det ikke er muligt at påbyde vilkår om konkrete, målbare reduktioner.

I henhold til BREF er det med henblik på at reducere energiforbruget BAT at anvende naturlig ventilation. Når der anvendes mekanisk ventilation er det BAT at optimere udformningen af ventilationssystemet samt at undgå modstand gennem hyppig eftersyn og rengøring af ventilationssystemet. Det er desuden BAT at anvende lavenergibelysning.

Ligeledes er det med henblik på at reducere vandforbruget BAT at rengøre stald og inventar med højtryksrensere efter hver produktionscyklus, at foretage regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlæg for at undgå spild, at registrere vandforbrug samt at finde og reparere evt. lækager.

Ansøger har oplyst (*gengivet i kursiv*):

"Der er installeret naturlig ventilation i videst mulig omfang. Ventilationsanlægget optimeres løbende og indstillinger justeres.

Luftkanaler rengøres efter behov, hvorved modstand i ventilationssystemet minimeres.

Der anvendes lavenergi-belysning. Der er ikke lys i staldene om natten. I staldafsnittene slukkes lysene manuelt ved arbejdstids ophør.

Der foretages jævnlig kalibrering af drikkevandsinstallationer med henblik på at undgå unødigt spild. Lækager identificeres og reparerer. De enkelte staldafsnit rengøres med højtryksrensere efter hvert hold."

Kommunens vurdering af BAT vedr. forbrug af energi og vand

I henhold til BREF (2003) er det BAT at registrere energi- og ressourceforbrug, og sammenholdes dette med ansøgers tiltag med henblik på reduktion af energi- og vandforbruget, vurderer kommunen, at bedriften lever op til BAT. Hjørring Kommune gør endvidere opmærksom på, at det er en fast del af det regelmæssige miljøtilsyn på alle husdyrbrug og virksomheder, at presse på og inspirere til en løbende reduktion forbruget af energi og vand.

2.6. BAT vedr. management

Vilkår:

2.6.1. Kommunens forskrift for opbevaring af olie og kemikalier skal følges. Opfyldes senest ½ år efter revurderingsdato.

2.6.2. Der skal forefindes en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal være kendt af ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften.

Nedenfor ses ejers redegørelse for management og egenkontrol. Ejers egen redegørelse er gengivet i *kursiv*.

- *Der udarbejdes mark- og gødningsplan i henhold til lovkraft, således at tildelingen af næringsstoffer til afgrøderne optimeres*
- *Kvælstoftilførslen korrigeres årligt i forbindelse med kvælstofprognosen, der offentliggøres omkring 1. april (N-prognosen afhænger af klimaet de enkelte år).*
- *Der er tilknyttet en række fagkonsulenter, der gennemgår bedriften med ejer og medarbejdere efter behov (E-kontrol).*
- *Besætningen gennemgås sammen med dyrlæge hver 4. uge, hvor besætningens behandlingsbehov konstateres.*
- *Fodersammensætning og fodringsstrategi evalueres og tilpasses løbende, således at nyeste viden anvendes.*
- *Der føres sprøjtejournal, medicinjournal og logbog for gylletanke.*
- *Gylletanke bliver kontrolleret hvert 10. år af autoriseret kontrollant.*
- *Der er lavet beredskabsplan således at evt. uheld kan stoppes og konsekvensen for det omgivende miljø begrænses mest muligt (se bilag 4).*
- *Personalet uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.*
- *Staldafsnittene er tilkøbet alarmanlæg.*

Der er stillet vilkår om, at kommunens regulativ for opbevaring af olie og kemikalier skal følges. Hensigten er at minimere risikoen for forurening af jord, overfladevand og grundvand.

Der er stillet vilkår om, at der skal foreligge en opdateret beredskabsplan. Den nævnte beredskabsplan for bedriften, beskriver hvordan medarbejdere og ejer skal handle i tilfælde af brand, overløb af gylle, kemikalie- og oliespild samt strømsvigt m.v. Hensigten er at begrænse de miljømæssige konsekvenser i tilfælde af et uheld.

Kommunens vurdering af BAT vedr. management

I henhold til BREF (2003) er det BAT at uddanne bedriftens personale, at registrere forbrug og anvendelse af handels- og husdyrgødning. Endvidere at have procedurer for at sikre ren- og vedligeholdelse af bygninger og inventar, at planlægge gødning af markerne korrekt samt at have nødfremgangsmåde ved evt. uheld.

Det vurderes at ejeren i forhold til management og egenkontrol lever op til kravet om BAT, når beredskabsplan er lanceret på bedriften.

3 Bedriftens påvirkninger af natur

3.1. Ammoniakfordampning og naturområder

Godkendelsesbekendtgørelsen fastlægger grænser for, hvor meget ammoniak fra et husdyrbrug, der må lande på nærliggende Natura 2000-områder (kategori 1-natur) og på nærliggende, særligt udvalgte naturområder (kategori 2- natur). Dette "totaldepositionskrav" skal husdyrbruget stilles overfor, også når der foretages en revurdering.

Kravet i forholdt til de internationalt beskyttede Natura 2000-områder (kategori 1-natur) maksimalt en total deposition af ammoniak på 0,2 – 0,7 kg N/ha/år, afhængig af antallet og størrelsen af øvrige husdyrbrug i nærområdet. Kravet i forhold til kategori 2-natur er maksimalt 1,0 kg N/ha/år.

Beregninger af bedriftens samlede fordampning af ammoniak fra stalde og lagre er foretaget automatisk i Miljøstyrelsens ansøgningssystem. Denne er på 3.333,04kg N/år. . Beregningerne bygger på de aktuelle data vedr. bedriften og de vilkår, der fremgår af de foregående afsnit.

Det nærmeste Natura 2000-område er Uggerby klitplantage og Uggerby Å's udløb som ligger mere end 4,5 km fra bedriften i nordøstlig retning. Med henvisning til stor afstand og eksponentielt aftagende ammoniakbelastning med afstand fra kilden, er det ikke fundet relevant at beregne bidrag til luftbåren ammoniakbelastning i det nævnte område.

Kategori 2-natur er højmoser, lobeliesøer og heder over 10 ha samt overdrev over 2,5 ha.

I nærheden af ejendommen er der registreret flere kategori 2-overdrev, se kortet nedenfor. Den totale deposition med ammoniak i de nærmeste naturpunkterne er beregnet af ansøgningssystemet og fremgår af tabel 1 herunder.

Tabel I: Beregnet ammoniakbelastning i udvalgte naturpunkter.

Naturpunkt	1	2
Naturtype	Overdrev	Overdrev
Natur-kategori	2	2
Totalbelastning fra stald og lager (kg N/ha per år)	0,3	0,4
Tilladt totalbelastning (kg N/ha per år)	1,0	1,0
Afstand fra stald og lager til naturpunkt^ (m)	323	448

^Afstand fra stald og lager er opgivet som kortest afstand fra nærmeste stald/lager til naturpunktet.

Kommunen konkluderer derfor, at totaldepositionen af ammoniak fra anlægget ikke overstiger grænserne, hverken i forhold til kategori 1-natur eller kategori 2- natur. Der er derfor ikke behov for at stille yderligere vilkår vedr. ammoniakfordampningen fra anlægget.

4 Vurderinger vedrørende Lugt

Kommunen er i en revurdering forpligtet til at forholde sig til lugtforholdene. Omfanget af lugt hænger tæt sammen med vejrforhold, dyretype, antal dyr og staldindretning.

Miljøstyrelsen har imidlertid ikke udmeldt BAT-standardvilkår herunder BAT-emissionsgrænseværdier for lugt. Der er heller ikke i eksisterende BREF-dokumenter peget på godkendte teknologier, der kan reducere lugt. Desuden har kommunen ikke kendskab til teknologier eller teknikker, der med sikkerhed kan reducere lugt – og som kunne lægges til grund for et BAT-krav.

Kommunen kan i forbindelse med en revurdering give virksomheden påbud om nye og ekstra tiltag. Dette skal dog være begrundet i en væsentlig forurening, hvor der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, eller forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse, jf. bekendtgørelsen § 39, stk.5 ^[1]. Det er Hjørring Kommunes vurdering at ingen af de nævnte begrundelser er relevante i denne sag.

Endelig slår Miljøstyrelsen fast, at myndighedernes ændrede holdning til, hvor stor en påvirkning, forurening eller gene, der er acceptabel, ikke kan begrunde påbud om skærpede vilkår i forbindelse med en revurdering. De større afstandskrav, der i de senere år er indført i forbindelse med etablering eller udvidelse af husdyrbrug, er et eksempel på en sådan ændret holdning.

---

^[1] § 39, stk. 5 i Bekendtgørelse nr. 916 af 23-06-2017 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug

5 Øvrige krav og vilkår

Flere af vilkårene i den eksisterende miljøgodkendelse og det eksisterende tillæg til miljøgodkendelsen er irrelevante. Nogle af dem fordi kravene siden er indarbejdet i lovgivningen, andre fordi de nye vilkår i praksis erstatter de eksisterende. En revurdering giver desværre ikke mulighed for at ophæve vilkår i en eksisterende godkendelse. Dette vil kræve et særskilt tillæg til godkendelsen.

I Bilag 1 har kommunen derimod samlet de vilkår fra den eksisterende miljøgodkendelse, som kommunen vil fokusere på i miljøtilsynet fremover. De nye og de ajourførte vilkår i denne revurdering indgår naturligvis også i denne oversigt.

6 Bilag

Bilag 1. Oversigt over ejendommens vilkår

I oversigten er medtaget de vilkår, som kommunen vil fokusere på i miljøtilsynet fremover.

Husk at regler i gældende love, bekendtgørelser og kommunale regulativer altid skal overholdes. Også hvis disse er eller senere bliver skrappe end vilkårene i godkendelsen eller de nye, påbudte vilkår.

Vilkår vedr. anlægget:

Ophør

Ved ophør af produktionen skal gyllesystemet tømmes for gylle og staldene rengøres. Gylle og fast gødning bringes ud i henhold til aktuelle regler om udspredding. Eventuelle rester af olie og/eller kemikalier bortskaffes i henhold til gældende regulativer herfor. (vilkår 1.7.1. – Denne revurdering)

Husdyrholdet og staldanlæg

Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretning m.v. skal være i overensstemmelse med oversigten nedenfor: (vilkår 4.1.1. – Miljøgodkendelse af den 17. december 2008)

Dyrehold og staldtype	Vægt/aldersgrænser	Antal Årsdyr	DE	Antal stipladser
Årssøer, farestald, Kassestier, delvis spaltegulv.	-	775	52,57	175
Årssøer, løbe- og drægtighedsstald, Løsgående, dybstrøelse + spaltegulv.	-	775	122,66	600
Slagtesvin, Delvis spaltegulv, 25 – 49 % fast gulv.	31 – 110 kg.	800	21,73	170
Smågrise, Toklimastald, delvis spaltegulv.	7,2 - 31 kg.	19.000	87,67	2800
Dyreenheder i alt			284,64	

Fodring

N ab dyr må højst være:

23,95 kg N for søer

0,46 kg N for smågrise

2,83 kg N for slagtesvin

Opfyldes ved næste foderleverance, og senest ½ år efter revurderingsdato. (*vilkår 2.1.1. – Denne revurdering*)

Foderblandinger til slagtesvin skal være tilsat fytase i henhold til normer for næringsstoffer, og der skal anvendes optimerede foderblandinger indenfor hver dyregruppe (fasefodring) for at opnå bedste foderudnyttelse. Opfyldes ved næste foderleverance, og senest ½ år efter revurderingsdato. (*vilkår 2.2.2. – Denne revurdering*)

Husdyrgødning

Der skal anvendes gyllevogne med påmonteret pumpe og returløb, således at spild af flydende husdyrgødning undgås. Alternativt kan der ved hver gylletank, hvor der sker påfyldning af gyllevogn, anlægges en læsseplads, således at spild kan opsamles. Pladsen skal etableres i henhold til Landbrugets Byggeblad for "læsseplads for gyllevogne", nr. 103.11-2.

Afløbet/pumpebrønden skal dimensioneres således, at også et større spild kan opsamles.

Pladsen skal være etableret senest et ½ år efter revurderingsdato. (*vilkår 2.3.1. – Denne revurdering*)

Andelen af dybstrøelsen der køres direkte ud og pløjes ned, skal være 100 %. (*vilkår 2.4.1. – Denne revurdering*)

Egenkontrol og management

Kommunens forskrift for opbevaring af olie og kemikalier skal følges, senest ½ år efter revurderings dato. (*vilkår 2.6.1. – Denne revurdering*)

Der skal forefindes en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Planen skal være kendt af ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften. (*vilkår 2.6.2. – Denne revurdering*)